

Зорица Gioia Јеремић

**РАДНА ОРГАНИЗАЦИЈА УСМЕРЕНОГ ОБРАЗОВАЊА
„ВАЉЕВО” – РАДНА ЗАЈЕДНИЦА ЗАЈЕДНИЧКИХ
ПОСЛОВА – ВАЉЕВО 1979–1984.**

Историјска белешка

I. Историјат ствараоца фонда

Организационим променама које су извршене у току 1979. године у области усмереног образовања и васпитања, постојећи образовни центри „Милица Павловић”, „25. мај”, „В. И. Лењин”, „Др Миша Пантић” и „Бора Атанацковић” прерасли су у основне организације удруженог рада у саставу Радне организације.

Радна организација усмереног образовања „Ваљево” у Ваљеву формирана је 23. V 1979, усвајањем на референдуму Самоуправног споразума о удруживању у Радну организацију, а почела је са радом 1. X 1979. године.¹ Својство правног лица је стекла уписом у судски регистар Округног привредног суда у Ваљеву под бројем 1-521-00.²

Радна организација усмереног образовања „Ваљево” у Ваљеву конституисана је у складу са одредбама ЗУР-а и у свом саставу има пет основних организација удруженог рада и Радну заједницу заједничких послова: ООУР за усмерено образовање „Ваљевска гимназија В. И. Лењин”, ООУР за усмерено образовање „Милица Павловић”, ООУР за усмерено образовање „25. мај”, ООУР за усмерено образовање „Др Миша Пантић” и ООУР за усмерено образовање „Бора Атанацковић”. Две основне организације имају физички одвојена одељења и то:

- ООУР „Ваљевска гимназија В. И. Лењин” 11 одељења I и II разреда у Осечини и Пецкој и
- ООУР „Др Миша Пантић” 9 одељења I и II разреда у Мионици.

---

1 ИАВ, фонд: Рада организација усмереног образовања „Ваљево” – Радна заједница заједничких послова – Ваљево (1979–1984); Кут. инв. бр. 11, VI-A-б),в)

2 Исто, кут. инв. бр. 11, II-A-а)

Републички секретаријат за образовање и науку је 9. VI 1980. године донео Решење да су испуњени прописани услови за почетак рада и обављања делатности усмереног образовања основних организација удруженог рада новоосноване Радне организације усмереног образовања „Ваљево” у Ваљеву.³

Заједничке функције удружених основних организација које се остварују у оквиру Радне организације су:

1. програмирање делатности и развоја Радне организације и удружених основних организација;
2. усклађивање планова основних организација;
3. пословна сарадња са радним организацијама;
4. научне истраживања у циљу унапређења делатности Радне организације;
5. пословање удруженим средствима;
6. инвестициона улагања;
7. кредитни односи;
8. стамбена изградња и објекти друштвеног стандарда;
9. обезбеђење кадрова и њихово стручно усавршавање и оспособљавање;
10. књиговодство и обрачуни;
11. општенародна одбрана и друштвена самозаштита;
12. материјално-финансијско пословање.

На основу Самоуправног споразума о основама плана и развоја Радне организације, основне организације су се сагласиле да **садржај програма заједничког рада треба да чине:**

- реализација пројекта нове унутрашње организације рада;
- календар активности;
- друштвено-политички и стручни рад;
- марксистичко образовање;
- активности омладинске организације;
- културна и јавна делатност;
- спортске активности и
- активности радних бригада

На нивоу Радне организације усмереног образовања „Ваљево” у Ваљеву 2. XI 1979. године, у складу са одредбама ЗУР-а, основана је **РАДНА ЗАЈЕДНИЦА ЗАЈЕДНИЧКИХ ПОСЛОВА** да за потребе удружених основних организација врши заједничке послове нужне ради остваривања циљева самоуправног удруживања у Радну организацију и остваривања заједничких функција удружених основних организација. Формирањем Радне заједнице нису у потпуности решена одређена питања битна за рад Радне заједнице, као и питање издвајања средстава заједничке потрошње за потребе радника Радне заједнице, тако да

³ Исто, кут. инв. бр. 10-I-1

Радна заједница у моменту свога формирања није располагала ни са минимумом средстава заједничке потрошње. Радна заједница заједничких послова представља једну од основних новина у организованости у оквиру интеграционог процеса.⁴

Граничне године Радне организације усмереног образовања „Ваљево” – Радна заједница заједничких послова су 1979. и 1984. г. и свака од њих носи у себи одређене специфичности:

- 1979. – Представља конститутивну годину, од идеје до озваничења и стварног почетка са радом Радне организације и Радне заједнице.
- 1980. – Година привикавања на нове услове и организацију рада. Учени су недостаци у организацији појединих служби Радне заједнице и немогућност остварења замишљених идеја у вези с њима.
- 1981. – Нова организација школства и служби које је опслужују, полако се устаљују, уз замањ нових идеја.
- 1982. – Радна организација и Радна заједница добијају своју праву физиономију и учени недостаци у службама се мењају у циљу што боље реализације планова и задатака.⁵
- 1983. – Мирна година са устаљеним начином организације послова и планова за наредне периоде.
- 1984. – У првој половини године, не слутећи да ће доћи до радикалних промена, службе Радне организације и Радне заједнице раде пуним замањом и са новим идејама. Од јуна месеца, када се сазнало за реорганизацију, долази до постепеног гашења појединих служби Радне заједнице и припреме за гашење службе у том облику.

Радна организација је конституисана у складу са одредбама ЗУР-а од стране СО Ваљево, што довољно говори о њеној важности и месту у друштву. Радна заједница заједничких послова је функционално везана за Радну организацију, дели њену судбину и све промене у Радној организацији се рефлектују на рад Радне заједнице.

Радну организацију као целину треба посматрати у оквиру измена Закона о усмереном образовању и васпитању, као и у оквиру актуелних питања даљег процеса развоја образовања у коме се инсистира да образовно-васпитна организација представља радну и образовну организациону целину, ради потпуног остваривања образовно-васпитне функције школе. То је захтевало прерастање постојећих основних организација у организације удруженог рада и условило престанак постојања Радне организације усмереног образовања „Ваљево”.

Удружене основне организације у саставу Радне организације усмереног образовања „Ваљево”, полазећи од права да самоуправно одлучују

---

4 Исто, кут. инв. бр. 11, VI-Б-а), б), в), г), д)

5 Исто, кут. инв. бр. 11, VI-Г-д)

о облицима самоуправног организовања, а на основу мишљења оснивача СО Ваљево, оцениле су да не постоји потреба за даљим обављањем послова од заједничког интереса на нивоу Радне организације. Ова оцена је пошла од основних праваца даљег усавршавања система средњег усмереног образовања, сходно закључку Скупштине СР Србије од 5. маја 1984. године. Општи захтев у погледу организовања школа пошао је од потреба да се створе такве школе, које ће програмима, капацитетима, материјално-кадровском основом, самоуправно-педагошком оријентацијом бити у стању да успешно остварују циљ и задатак усмереног образовања од I до V степена стручне спреме.⁶

У забелешци са састанка одржаног 24. маја 1984. године у канцеларији потпредседника СО Ваљево, стоји, да је договорено да се до 1. септембра 1984. године спроведе поступак на основу закона и самоуправних аката Радне организације, око престанка рада Радне организације усмереног образовања „Ваљево” и формирају просте радне организације.

У акту бр. 01-207 од 12. јуна 1984. године стоји да је Раднички савет Радне организације на седници од 11. јуна 1984. године утврдио Предлог одлуке о престанку даљег рада Радне заједнице заједничких послова у Радној организацији усмереног образовања „Ваљево”⁷, која је примењена пошто су се о предлогу одлуке на референдуму изјаснили радници удружених основних организација. Доношење овакве одлуке од стране удружених основних организација значи престанак Радне организације и формирање пет нових независних радних организација (од постојећих ООУР).

Одговарајуће промене код Окружног привредног суда извршене су од стране сваке новоформиране радне организације, у периоду IX-XII 1984. године.⁸

Услед промена у организовању, 31. XII 1984. год. Радна организација усмереног образовања „Ваљево” у Ваљеву престала је да постоји, па самим тим и Радна заједница заједничких послова, која је обављала послове од заједничког интереса за удружене основне организације у саставу Радне организације. Пет ООУР од којих се састојала Радна организација, у новој организованости школства послују као пет потпуно самосталних и независних простих радних организација под називом:

- Радна организација за усмерено образовање „Ваљевска гимназија В. И. Лењин”,
- Радна организација за усмерено образовање „Милица Павловић”,
- Радна организација за усмерено образовање „Др Миша Пантић”,

6 Исто, кут. инв. бр. 12, XI-A-њ)

7 Исто, кут. инв. бр. 11, VI-ђ-б)

8 Исто, кут. инв. бр. 11, II-A-б)

- Радна организација за усмерено образовање „Бора Атанацковић” и
- Радна организација за усмерено образовање „25. мај”.⁹

II. Унутрашња организација Радне организације усмереног образовања „Ваљево” – Радна заједница заједничких послова

Ш Е М А

РАДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ УСМЕРЕНОГ ОБРАЗОВАЊА „ВАЉЕВО”

1. директор
2. раднички савет Радне организације

УДРУЖЕНЕ ОСНОВНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

- ООУР „Др Миша Пантић”
- ООУР „25. мај”
- ООУР „Гимназија В. И. Лењин”
- ООУР „Бора Атанацковић”
- ООУР „Милица Павловић”

РАДНА ЗАЈЕДНИЦА ЗАЈЕДНИЧКИХ ПОСЛОВА

1. Раднички савет (до реорганизације РЗ 1982)
2. Збор радника Радне заједнице

Шема Радне организације јасно и прегледно показује органску и функционалну повезаност њена два основна елемента:

- Радне заједнице заједничких послова и
- удружених основних организација.

Заједничким пословима Радне организације управљају радници основних организација и Радне заједнице преко својих делегата у органима Радне организације.

Органи Радне организације су:

1. Раднички савет
2. Директор
3. Веће самоуправне радничке контроле
4. Конференција делегација
5. Акциона конференција Савеза синдиката
6. Стручни активи

1. – Раднички савет Радне организације је заједнички орган управљања удружених основних организација, састављен од делегата, радника основних организација и делегата Радне заједнице.

Раднички савет Радне организације одлучује о следећим питањима:

- утврђује предлог статута,
- утврђује предлог самоуправног споразума о основама плана организације,
- доноси план Радне (заједнице) организације,
- доноси планове и програме из општенородне одбране и друштвене самозаштите,

⁹ Исто, кут. инв. бр. 11, III-A-д-б)

- утврђује пословну политику и мере за њено спровођење,
- доноси самоуправна општа акта којима се уређују заједничка питања која нису утврђена статутом и споразумом о удруживању,
- бира, именује и разрешава од дужности инокосни пословодни орган,
- даје смернице и упутства пословодном органу и врши контролу над његовим радом,
- доноси одлуку о политици уписа учника и
- друга питања која треба решити.

2. – **Директор Радне организације** је заједнички пословодни орган основних организација, а своја самоуправна права остварује у оквиру Радне заједнице.

3. – **Веће самоуправне радничке контроле** врши послове самоуправне радничке контроле заједничког пословања удружених основних организација и састоји се од по једног делегата радника удружених основних организација и радне заједнице.

4. – **Конференција делегација** је облик повезивања и заједничког деловања свих делегација основних организација и Радне заједнице преко које се остварују и усклађују интереси и циљеви заједничког иступања.

5. – **Акциона конференција Савеза синдиката** координира активност основних организација Савеза синдиката о питањима која су самоуправно организовани радници поверили Радној организацији. Акциона конференција је колективно, демократско тело основних организација Савеза синдиката у којој делегати имају једнака права и лично су заједнички одговорни за рад.

6. – **Стручни актив Радне организације** сачињавају наставници и стручњаци истог наставног предмета, односно више наставних предмета из свих ООУР-а.

На нивоу Радне организације конституисана је акциона конференција Савеза социјалистичке омладине која је саставни део Општинске конференције ССО Ваљево. Млади људи се заједнички договарају, утврђују правце активности са конкретним обавезама сваког појединца и уједно оспособљавају у самоуправном и делегатском друштвеном одлучивању.¹⁰

За обављање послова од заједничког интереса формирана је Радна заједница заједничких послова, од постојећих радника који су обављали административно-рачуноводствено-стручно-помоћне и њима сличне послове у образовним центрима који су се удружили у Радну организацију.

Од оснивања, Радна организација броји 92 радника, који су дошли у њу:

¹⁰ Исто, кут. инв. бр. 13, XIII-4-A-г),д)

из ООУР „Милица Павловић”	28 радника
из ООУР „25. мај”	28 радника
из ООУР „В. И. Лењин”	14 радника
из ООУР „М. Пантић”	12 радника
из ООУР „Б. Атанацковић”	10 радника

Укупно 92 радника

Питању унутрашње организације као и рада Радне заједнице посвећена је одређена пажња, ово из разлога што је Радна заједница новоформирана па је требало решити многа питања везана за рад Радне заједнице и њен однос са ООУР. Радници Радне заједнице остварују укупан приход учешћем у дохотку основних организација кроз самоуправно договорену накнаду која обухвата:

- материјалне трошкове
- средства за личне дохотке и заједничку потрошњу
- средства за обавезе које се надокнађују из дохотка.

Доходовни однос између ООУР-а и Радне заједнице регулисан је „Самоуправним споразумом о међусобним правима, обавезама и одговорностима удружених основних организација и Радне заједнице”.

Квалификациона структура радника Радне заједнице је знатно утицала на број условних радника и на расподелу средстава за личне дохотке (у негативном смислу) што се може видети из следеће табеле:

КВАЛИФИКАЦИЈА	БРОЈ
висока стручна спрема	6 радника
виша стручна спрема	7 радника
средње стручна спрема	17 радника
висококвалификованих	4 радника
квалификованих	10 радника
полуквалификованих	2 радника
неквалификованих	43 радника
без школе	1 радник

Од оснивања 1979. године са 92 радника и специфичном квалификационом структуром Радна заједница је била организована у следеће службе:

1. Рачуноводствена
2. Правна
3. Педагошко-психолошка
4. Кадровска и општа служба
5. Помоћно-техничка служба

Питање организације рада Радне заједнице се више пута налазило на дневном реду Савета ООУР-а, Централног савета Радне организације и Савета Радне заједнице. Савет се том приликом суочавао са озбиљним проблемима око организације рада, неким организационим

и структуралним изменама, предлозима реорганизације Радне заједнице, око избора руководиоца Радне заједнице. Било је доста дилема и неусклађених ставова ООУР-а. Било је честог неразумевања за проблеме Радне заједнице од стране ООУР-а, поготово када се радило о усвајању финансијских планова Радне заједнице и осигурању потребних средстава за нормалан рад Радне заједнице. Проблем реорганизације рада Радне заједнице био је предмет разматрања ООСК ООУР-а и РЗ.

У циљу ефикаснијег рада Радне организације и успешнијег обављања поверених јој послова и радних задатака од стране ООУР-а у саставу Радне организације, представници радничких савета, секретари ООСК, као и директори ООУР-а и директор Радне организације су на заједничком састанку одржаном 14. XI 1980. године донели закључке, а 17. XI 1980. године на седници Радничког савета Радне организације су усвојени закључци:

Да се у што краћем року учине одговарајуће промене у унутрашњој организацији рада Радне заједнице у смислу делимичног дислоцирања појединих служби по ООУР-има, ради њиховог ефикаснијег рада и успешнијег обављања послова.

– Реорганизације у Радној заједници спровести кроз измену Правилника о пословима и радним задацима и условима за њихово обављање у Радној заједници

– Избор руководиоца Радне заједнице треба да се изврши из реда радника Радне организације.

– Финансирање рада радне заједнице вршити путем слободне размене рада, на основу програма рада Радне заједнице усаглашеног на нивоу ООУР-а.

– За успешно обављање наведених задатака потребно је решити проблем простора за рад Радне заједнице.

Поверене послове и радне задатке, Радна заједница би свакако успешније обављала, да је била лоцирана на једном месту, уз одговарајући простор за нормалан рад. Просторна удаљеност радника Радне заједнице у великој мери је отежавала нормалну координацију између служби, а самим тим и успешно обављање послова.

Реорганизацију Радне заједнице је требало извршити из више разлога:

- да се учини ефикаснијим обављање послова од заједничког интереса за све ООУР-е,
- да би се смањило издвајање из дохотка ООУР-а за потребе Радне заједнице,
- да се смање трошкови пословања Радне заједнице,
- да се ефикасношћу рада Радне заједнице утиче на повећање дохотка ООУР-а,
- да се новом организацијом обезбеди измена кадровске структуре у оквиру Радне заједнице.

Савет Радне заједнице заједничких послова Радне организације усмереног образовања „Ваљево” је усвојио нову организацију Радне заједнице на седници од 11. XII 1980. године, када су неке службе (општа и финансијска) дислоциране у ООУР-е за које обављају одређене послове, у циљу да се рад Радне заједнице учини ефикаснијим и рационалнијим, а остале су на платном списку Радне заједнице. Нова организациона поставка је почела да функционише 1. I 1981. године.

У току првих месеци 1982. године водила се дискусија у Радној организацији око потребе реорганизовања Радне заједнице пошто дотадашња организација није дала жељене резултате, да би се послови учинили ефикаснијим и економичнијим. Од оснивања Радне организације, био је акутан проблем организовање Радне заједнице, начин организовања, како би најбоље обављала послове од заједничког интереса за све основне организације.

Зато је 1982. године дошло до статусних промена у организовању Радне организације, а самим тим и Радне заједнице. Референдумом од 28. јуна 1982. године договорено је да Радна заједница на нивоу Радне организације усмереног образовања „Ваљево” има 10 извршилаца, уместо дотадашњих 91 (пошто је један отишао у пензију из Радне заједнице).¹¹ Претпостављало се да је коначно пронађен облик и састав Радне заједнице заједничких послова, која може успешно да обавља послове од заједничког интереса за све основне организације. У новој организацији Радна заједница обухвата следеће службе и извршиоце послова и радних задатака:

- 1 – Директор Радне организације, који је уједно и руководиоца Радне заједнице .....1 извршилац
- 2 – Секретар Радне организације и Радне заједнице ...1 извршилац
- 3 – Правна служба .....2 извршиоца
- 4 – Референт за ОНО и ДСЗ Радне организације .....1 извршилац
- 5 – Програмер васпитно-образовног рада .....1 извршилац
- 6 – Психолог .....1 извршилац
- 7 – Референт за план и анализу .....1 извршилац
- 8 – Финансијско и материјално књиговодство .....1 извршилац
- 9 – Дактилограф .....1 извршилац

Укупно 10 извршилаца

Оваква концепција је прихваћена у свим ООУР-има, као и од стране друштвено-политичке заједнице.

Нова организација је уследила почетком 1982/83. године. Радници који су постали радници ООУР-а и даље су остали радници Радне заједнице са свим осталима до 1. септембра 1982. године до када су примали лични доходак преко Радне заједнице.

11 Исто, кут. инв. бр. 10, I-4-в)

Према новој концепцији Радне заједнице, део педагошке службе, финансијско-материјалне службе, административно-кадровске и техничко-помоћне службе, прелази у ООУР-е, односно ти радници постају радници ООУР-а.

Раднички савет Радне заједнице заједничких послова на седници одржаној 28. августа 1982. године донео је Одлуку о распоређивању 85 радника из Радне заједнице заједничких послова у основне организације удруженог рада у саставу Радне организације (из којих су и дошли) и то:

ООУР за усмерено образовање:

1. „М. Павловић”	24 радника
2. „25. мај”	23 радника
3. „Гимназија В. И. Лењин”	16 радника
4. „Др Миша Пантић”	11 радника
5. „Б. Атанацковић”	11 радника
Укупно 85 радника	

Реорганизација Радне заједнице се може пратити кроз документа сређена у сумарном инвентару бр. II Ц-93:

XII-1-B-6

Раднички савет радне организације утврдио је предлог нове организације Радне заједнице заједничких послова 24. III 1981. године.

XII-1-G-6

- 01-343 – Предлог Радничког савета Радне организације усмереног образовања „Ваљево” о реорганизацији Радне заједнице 10. VI 1982. године
- 05-376 – Одлука Збора радних људи ООУР за усмерено образовање „Б. Атанацковић” о реорганизацији Радне заједнице 10. VI 1982. године
- 01-467 – Извештај комисије за усаглашавање ставова и предлога на нивоу Радне организације у вези са реорганизацијом Радне заједнице 10. VI 1982. године
- 06-536 – Сагласност Радничког савета Радне организације усмереног образовања „Ваљево” у вез са реорганизацијом Радне заједнице 10. VI 1982. године

I-11-г

- Записник о реорганизацији Радне заједнице – 1. IX 1982. године

VI-G-д

- Одлука о реорганизацији Радне заједнице – 1982. године.

У вези са реорганизацијом Радне заједнице уследила је појачана активност на измени и допуни нормативне регулативе у ООУР-има, односно у Радној организацији.

Пошто промене нису у потпуности завршене до краја 1982. године, то се на тима пословима радило и у току 1983. године.

На крају је ипак констатовано да су оствареном квалитету рада основних организација допринели и радници Радне заједнице квалитетним обављањем поверених послова и радних задатака (док. 07-130).

У складу са одредбама Самоуправног споразума о удруживању Радне организације усмереног образовања „Ваљево” у Ваљево, Самоуправног споразума о међусобним правима, обавезама и одговорностима удружених основних организација и Радне заједнице урађена је измена и допуна Програма рада Радне заједнице за период септембар-децембар 1984. године. Измена Програма рада уследила је као резултат покренуте иницијативе за промену правног положаја Радне организације усмереног образовања и ООУР-а у њеном саставу.¹²

Послове и радне задатке за наведени период обављало је 6 извршилаца:

1. В.Д. директор Радне организације и Радне заједнице
2. Програмер образовно-васпитног рада
3. Психолог
4. Секретар Радне организације и Радне заједнице
5. Финансијски књиговођа и
6. Дактилограф.

У последња два месеца свог пословања служба Радне заједнице је из објективних разлога, услед одласка службеника на нова радна места, била организована у виду најосновнијих служби које су требало да заврше техничке послове и састојала се од 4 извршиоца:

1. ВД. директор Радне организације и Радне заједнице
2. Секретар Радне организације и Радне заједнице
3. Финансијски књиговођа и
4. Дактилограф.

III. Регистратурско пословање

У периоду од оснивања Радне организације 1979. и током 1980. године сва документација је стизала у седиште Радне заједнице. У посебан деловодни протокол евидентирана и завођена су акта и документа од интереса за целу Радну организацију, а остала у деловодни протокол Радне заједнице; сваки ООУР је имао свој посебан деловодни протокол.

Од 1981. године Радна организација нема свој деловодни протокол, а пошта и документација више не стижу у писарницу Радне организације да се курирски разносе у Радну заједницу и свих пет ООУР-а, него се предају директно у сваку писарницу којој припадају.

---

¹² Исто, кут. инв. бр. 10, VIII-A-e

Књиге деловодног протокола Радне заједнице су вођене по свим принципима канцеларијског пословања. Иако је пет година вођено у две књиге, свака је уредно закључена са задњим бројем године и оверена печатом уз потпис. Акта су евидентирана кроз деловодни протокол по редоследу пристизања. Поједина акта имају шифру организационе јединице којој припадају, али је то веома ретко.

Строго поверљива документа су евидентирана у посебан деловодни протокол, а тичала су се општенородне одбране и друштвене самозаштите. Деловодни протокол није уз архивски фонд, него је предат Секретаријату за ОНО и ДСЗ у Ваљеву.

Од осталих књига Радне заједнице постоји још Матична књига радника Радне заједнице.

IV. Стање грађе пре преузимања у Архив и начин сређивања

Фонд је преузет записнички 27. XII 1984. године између представника Радне организације усмереног образовања „Ваљево” и представника Међуопштинског историјског архива у Ваљеву (Записник бр. 630/1).

Прегледом архивског фонда уочено је да поједини делови недостају. Испоставило се да документација није предата у целини.

Дана 3. VII 1985. године накнадно је предато у Архив:

- 10 регистатора
- 3 фасцикле
- 1 књига

Дана 11. XI 1985. године донети су накнадно у Архив и предати обрасци М-4 за период 1980–1984. год. и картони личних доходака за 1984. годину.

Попис накнадно предате документације је прикључен Записнику о примопредаји.

Обим фонда Радне организације су у фази предаје састојао из 14 књига; 43 регистатора; 71 фасцикле; 8 књига деловодника благајне.

После сређивања у архивском фонду Радне организације је остало 9 књига и 8 архивских кутија коначно сређене архивске грађе.

Хронолошки обим грађе је 1979–1984. год.

Фонд је предат у одличном стању, архивиран прегледно и у новим регистраторима.

Токови у самоуправном организовању усмереног образовања одредили су Радну организацију усмереног образовања „Ваљево”, као самоуправну организацију радника повезаних заједничким интересима у раду и организовању у основне организације у њеном саставу.

Бржи развој самоуправних и друштвено-економских односа на начелима слободне размене рада био је прворазредни задатак радника Радне организације. Основне организације су требало да постану „модерна образовна упоришта, комбинати за задовољење образовних потреба друштва”.

Зато су се морале брзо прилагођавати променама друштвених потреба ради успешнијег договарања са удруженим радом. Морале су се брисати старе навике да се основне организације углавном баве сопственим темама и проблемима, не отварајући се довољно према удруженом раду, да се боре за ново место у средини у којој раде.¹³

Јачање материјалног положаја образовања, односно основних организација и Радне организације као целине, важна је претпоставка успешног остваривања суштине самоуправног преображаја. У средишту пажње је било развијање слободне размене рада, а то је подразумевало појачане напоре ради оптималног усклађивања развоја основних организација удруженог рада и оспособљавање стручног наставног кадра, рационализацију основних организација, рационалније коришћење средстава, капацитета и кадрова, осавремењивање и повећање квалитета и ефикасности васпитнообразовног рада.

Приликом сређивања фонда „Радна организација усмереног образовања ”Ваљево” – Радна заједница заједничких послова” примењиван је принцип слободне провенијенције, односно тематски начин сређивања. Метод је изабран по слободном опредељењу архивског радника ради садржине архивске грађе, степена очуваности фонда и да сређена архивска грађа буде лако доступна истраживачима. Испоштовани су јединство и границе ствараоца фонда, али не и доследно систем рада регистратуре.

Архивска грађа фонда разврстана је на две групе:

I – књиге

II – општа архивска грађа (записници, извештаји, одлуке, планови, анализе)

- финансијска архивска грађа,
- персонална архивска грађа.

Подаци за историјску белешку архивског фонда су пронађени прегледом архивске грађе фонда „Радна организација усмереног образовања ’Ваљево’ – Радна заједница заједничких послова”.

Класификациони план примењен у овом фонду заснован је на детаљној анализи задатака и делатности ствараоца фонда. Формирано је 19 тематских група.

Методско упутство фонда је самостално одређено од стране архивског радника и у току сређивања претрпело је извесне измене у смислу редоследа обављања послова.

Према класификационом плану који је урађен, архивска грађа је класирана:

- на реферате,
- на групе и подгрупе докумената према врсти грађе,
- на године.

---

13 Исто, кут. инв. бр. 13, XII-6-б-а), б)

Систематизација архивске грађе је обухватила:

- обраду књига,
- сређивање списка,
- формирање предмета,
- ревизију предлога за излучивање, пошто је фонд млад и у току рада на њему појавила се потреба за документацијом која се иначе не чува,
- излучивање безвредног архивског материјала,
- сређивање докумената у предмету и формирање предмета,
- утврђивање редоследа група у архивском фонду,
- израду унутрашње листе,
- израду спољашње листе,
- технички послови,
- пописивање кутија сређене архивске грађе,
- писање сумарног инвентара,
- писање историјске белешке,
- формирање досијеа архивског фонда.

Напомена:

Фонд „Радна организација усмереног образовања 'Ваљево' – Радна заједница заједничких послова” је веома значајан. Одсликава начин организовања средњег образовања. До таквог облика организације се дошло реформом постојећег средњег образовања.

... „Основа изградње нове самоуправне школе јесте интегрисање васпитно-образовне делатности у систему удруженог рада, марксистичка заснованост укупних васпитно-образовних садржаја, повезивање образовања са радним процесом у области производње и другим делатностима; радно и политичко васпитање полазника образовног система и стварање могућности перманентног образовања.”¹⁴

Међутим, друштвени токови и планови ширег друштвеног обима су довели до нових реформи, популарно названих „реформа реформе”, а то до гашења Радне организације усмереног образовања „Ваљево” – Радне заједнице заједничких послова. Из свега тога произашла је организација средњег школства у коме се потпуно раздвајају ООУР-и (школе) и самостално послују као просте радне организације, а заједничка нит која их је повезивала у виду заједничких служби, нестаје потупно услед гашења функција.

Период 1984–1986. је период великих полемика у друштву о оправданости реформи средњег образовања. Овај фонд ће пружити податке колико је овако организована радна организација имала удела у прогресу школства.

14 Исто, кут. бр. 12, IX-2-ђ)